

Ročník 13

číslo

1

KRÁLIČAN

Spoločenské noviny zo života občanov obce Králiky

december 2015

Posledné stránky z kalendára
lúčia sa s nami zas a oznamujú všetkým,
blíži sa radostný vianočný čas.

Vôkol vábne rozvoniava vôňa ihličia,
vanilky a škorice, neklamný to znak,
sú tu najkrajšie sviatky roka,
prišli vytúžené Vianoce.

Šviatky pokoja a zmiernenia, lásky,
pokory a zblíženia.
Čistotou žiari celý dom, slávnostná
nálada vládne v ňom.

I nadišlo kúzlo Štedrého večera,
prúd citov zo srdca ľudí vyvierá.

Lúbezné tóny Tichej noci
pojmu nás všetkých do svojej čarovnej moci.
Šíria tajomnú nehu, silu a vytvárajú pohodu milú.

Vyzývajú nás tie nežné znenia
zabudnúť na krivdy a nedorozumenia, hnevy,
škriepky a sváry,
ktorým sa počas roka tak veľmi často darí.

Donúknúť úprimne dľaň istú,
priateľstvo a lásku čistú.
Nabádajú nás dať si predsavzatie,
hľadať a dávať prosté ľudské šťastie.

Nuž vitaj nám opäť kúzelný vianočný čas,
zažni svetlo betlehemské na jedličke i v nás!

PRICHÁDZA ČAS ČAROKRÁSNYCH VIANOC...

Vážení spoluobčania!

Je tu čas, keď sa stretávajú rodiny, príbuzní a známi, keď si sadáme k spoločnému stolu, aby sme sa tešili z jedinečnej sily, ktorej hovoríme rodinné puto.

Vianoce a Nový rok sú obdobím, keď sa každý snaží byť s blízkymi, keď si viac uvedomujeme silu priateľstva, lásky, úcty a obetavosti. To všetko sú hodnoty,

ktoré znamenajú veľa pre každú rodinu. Pre každého z nás je dôležité, aby sa dni naplňali spokojnosťou, ľudskou spolupatričnosťou.

Dúfame, že onedlho našu obec, či stráne zasype biela perina machového jemného snehu. Belosť symbolizujúca čistotu duše vždy priťahovala predstavivosť človeka a s ňou spoločne aj svetlo, lúče z blížajúcej sviečky – symbol blížiacich sa Vianoc, ktoré určite rozžiari naše srdcia, naše vnútro. Veď každý z nás s vďakou prijíma teplé ľudské svetlo, pohladenie a svet sa stáva zrazu krajším. Človek sa musí ve-

diť tešiť i zo šťastia toho druhého, svojim postojom a činmi vyjadriť svoj úprimný vzťah k životu, k ľuďom a tak dokázať, že je naozaj človekom.

Opäť nám nežne klopú na dvere vianočné sviatky, čas radosti, zázrakov a prianí. Pripravme sa teda na ne spoločne a vychutnajme si ich so všetkým, čo k nim patrí. Uvidíte – prídu ticho, nenápadne, vyšívajúce striebornými stehmi na obruse starej mamy. V dušiach nech sa nám rozhorí krásny pocit, na stole nech zavonia kapor, či iné dobroty a Štedrý večer nech zanechá v srdciach stopu pohody a radosti.

V mene celého obecného zastupiteľstva, v mene všetkých pracovníkov obce, ale aj osobne Vám želim do nasledujúcich krásnych Vianočných dní, nech sú naplnené spolupatričnosťou a úctou človeka k človeku. Prajem Vám vnútornú silu, stály zmysel pre radosť z malých i veľkých vecí života. Veľa zdravia, životnej iskry, lásky a potešenia z najbližších a ľudí blízkych Vášmu srdcu.

Zaželajme si nádherné Vianoce a pokoj v duši nech sa udrží aj po celý budúci rok.

Ivan Škamla, starosta obce

Plán najvýznamnejších kultúrnych podujatí v obci Králiky v roku 2016

FAŠIANGOVÁ ZABÍJAČKA

06. 02. 2016 – Obecný úrad Králiky

MDD

28.05.2016 – Lyžiarske stredisko

– SKI Králiky

DEŇ ĽUDOVÝCH TRADÍCIÍ

30. 07. 2016 – Obecný úrad Králiky

FAŠIANGY, TURÍCE, VELKÁ NOC PRÍDE...

„Fašiangy na dedine“... Toto kultúrne – spoločenské podujatie sme usporiadali, aby sme našim spoluobčanom priblížili pravé fašiangy ako symbol veselosti, zábavy a hodovania. Dňa 14. Februára 2015 bolo v našej obci veselo.

Pre návštevníkov sme pripravili pravú dedinskú zabijačku, spojenú s prípravou rôznych zabijačkových jedál, na ktorých si mohli pochutnať. Fašiangovú zabijačku sme zavřili zábavou, ktorá trvala do neskorých ranných hodín. Do spevu a tanca spievala a hrala ľudová hudba.

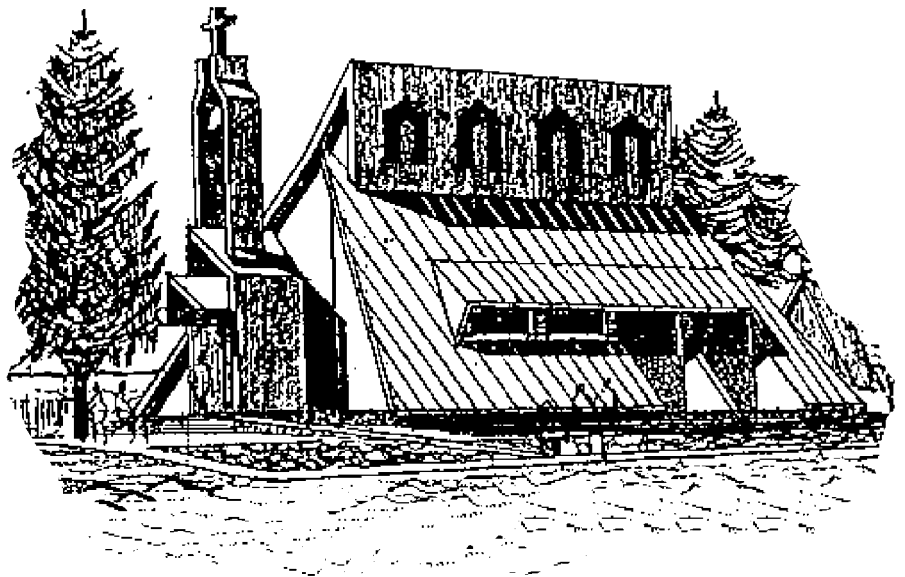
Týmto spôsobom sme pripomenuli občanom a hlavne mládeži a deťom tradície našich predkov. V tento deň sme aspoň na chvíľu zabudli na mnohé trápenia a starosti. Bol to nezabudnuteľný deň plný zábavy, rozptýlenia a oddychu. Touto cestou sa chceme poďakovať Banskobystrickému samosprávnemu kraju za finančnú dotáciu, ktorý nám umožnil zrealizovať toto podujatie.

DEŇ ĽUDOVÝCH TRADÍCIÍ

25. júla 2015 sme v našej obci usporiadali ďalšie krásne podujatie – „Deň ľudových tradícií“. V priestoroch kultúrneho domu si mohli návštevníci pozrieť výstavu starodávnych ľudových predmetov a pracovných nástrojov, ktoré v minulosti naši predkovia používali v domácnostiach. Súčasťou akcie, ako každý rok, bola súťaž vo varení štiarcu, na ktorej sa zúčastnili naše susedné obce Tajov, Riečka a Kordíky. A samozrejme naše domáce družstvo. Zaujímavá bola aj súťaž o najlepšiu „frndžalicu“. Akciu sprevádzala ľudová hudba, pri ktorej si občania zaspievali, ale aj zatancovali.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľali na usporiadaní tejto akcie. Zvlášť našim súťažiacim, ako aj šikovným ženičkám v kuchyni.

Každý článok má nejaký nadpis. Ten môj bude výnimočne bez. Po jeho prečítaní skúsme spoločne porozmýšľať, aký by bol najvhodnejší...

VIANOCE. Slovo, ktoré v nás evokuje Božie narodenie, pokoj, krásu, nádej, lásku, úctu, radosť, porozumenie, rodinnú pohodu, harmóniu vzťahov, ...

Ja sa na to pozriem z inej strany. A skúste to spolu so mnou.

Prednedávnom som sa rozprával s jednou mladou ženou. Má dobré zamestnanie, funkciu v práci, slušný mesačný príjem, vzdelanie, byt, je emancipovaná... A povedala mi: „Vianoce sú najhoršie sviatky v roku. Neteším sa na ne! Chcem, aby už bol 20. január, po vianočných sviatkoch.“ Položme si spolu otázku. **PREČO?**

Aj keď sme mali v seminári psychológiu, kde nás učili rozumieť ľudskej psychike, prežívaniu ľudí okolo nás, nepochopil som to. Ani Vy? Nečudujem sa.

Tak skúsme pekne poporiadku.

Človek väčšinou vyrastá od detstva v rodine. Je to miesto, kde nachádza podporu, porozumenie, odvahu a silu kráčať ďalej. Je rodina v dnešnej spoločnosti tým, čo nám dodáva silu vstať a za každej okolnosti ísť dopredu?

Táto spomínaná žena sa pohádala s otcom. Mal narodeniny a ona nemala čas ísť mu zavinšovať. Cez víkend, ktorý otec slávil narodeniny mala na návšteve spolužiačky z „výšky“, potom nemala čas, inokedy náladu, ... Neospravedliteľné, pravda?

Ale ozaj. Vieme prečo to tak urobila? Čo prežívala? Na to sa jej asi nikto neopýtal. Zabudli sme povedať v úvode tohto skutočného príbehu dnešnej doby, že jej otec je alkoholik, či aby to nebolo také tvrdé, praveľný pijan. Len ju možno každý odsú-

dil, lebo nebola vinšovať otcovi k narodeninám. A keď sa odhodlala, otec ju odmietol, alebo váhal prijať jej gratuláciu. Do sporu sa dostala i sestra, ktorá kolegiálne čakala, aby otcovi vinšovali spolu. A rodinná tragédia bola na svete.

Povedala, že nepride k rodinnému štedrovecernému stolu. Oklame, že má zaplatenú vianočnú dovolenku do Paríža, aby sa nemusela zaprieť a prísť k rodičom. A možno zostane zatvorená vo svojom byte a prepláče celý večer s výčitkami v srdci.

Vianoce, sviatky rodiny, lásky, odpúšťania,...

Tak koho odsúdiť v tomto príbehu?

Vráťme sa o niekoľko rokov dozadu a zamyslime sa. Skúsme prijať pokoru, ktorú prijal Ježiš, ktorý sa mohol narodiť v paláci, v blahobyte, na prestížnom mieste, a narodil sa v chudobnej maštali.

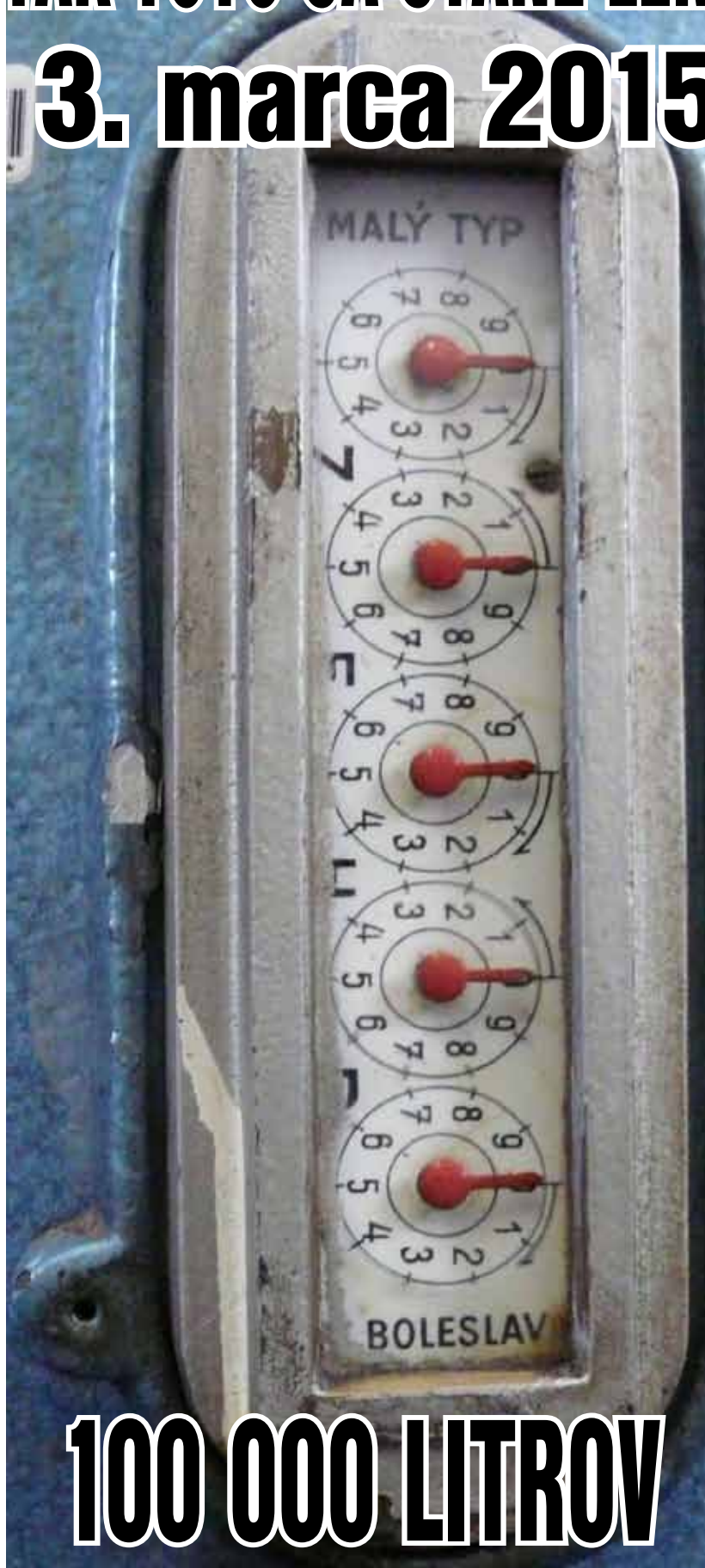
Skúsme sa cez Vianoce zamyslieť a povzniesť nad veci, ktoré sú pre nás nepochopiteľné, ťažké, neprijateľné, neriešiteľné a možno teraz aj ešte neodpuštitelne.

Verím, že žena, ktorá vystupovala v tomto príbehu, tiež prijme pokoru malého Ježiša, príde k rodičom a zasadne spolu s nimi k štedrovecernému stolu. A dúfam, že i otec sa zamyslí, odpustí a symboly Vianoc preniesie do rodiny nielen počas vianočných sviatkov, ale počas celého roka.

Prajem Vám, aby sme sa aj my zamysleli, úprimne pokorili a zasadli z blízkymi k štedrovecernému stolu. Ježiško je pre nás darom. Aj my sa správajme tak, aby sme boli druhým darom. A na Vianoce sa začneme možno aj tešiť.

TAK TOTO SA STANE LEN RAZ ZA 40 ROKOV

3. marca 2015

100 000 LITROV

Z rozprávky do rozprávky

30. mája sa v našej obci konal Rozprávkový les.

Podme sa teda pozrieť, ako to celé dopadlo (...a môžem vopred prezradiť, že nad očakávania).

Posledný májový týždeň nezneli predpovede meteorológov priaznivo. Jar sa chcela pred vysokými letnými teplotami vyburíť naplno. Prípravy na 16. ročník Rozprávkového lesa, ktorý si za tie roky vybojoval povest' nenahraditeľnej kultúrnej udalosti, to však neovplyvnilo. Kulisy rozdeliť ku stanovišťam, po uplynulom roku prefarbiť a znovu zdokonaliť. Kostýmy objednať, vyzdvihnúť, vyskúšať a po lese vrátiť. Prípravy, ktoré priniesli svoje ovocie.

Trasa bola tá istá, čo minulý rok. V lete zarastené turistické chodníky, kopec rozcestníkov. Pred každým rokom väčšiu masu ľudí, však bolo treba cestu vykosiť a upraviť. Všetkým, ktorí sa na príprave podieľali, patrí veľké ďakujem.

Rozprávkový les na Králikoch je každoročne na vzostupe. Na organizáciu podujatia, ako je toto, potrebujeme čoraz viac ľudí. V prvom rade, by som sa chcel poďakovať účinkujúcim, ktorí boli na jeden deň dušou lesa. Od tých najmenších, ktorým sa ušli postavy Šmolkov, cez stredné ročníky, ktoré zahrali „vycibrennejšie“ úlohy, až po skúsených dlhoročných protagonistov, ktorí to, dá sa

povedať, celé dotiahli do očakavanej kvality. Videli sme rozprávky, ktoré poznajú viaceré generácie (Snehulienka, Martinko Klinggáč), klasiky ako Princezná ze mlejna, Máša a medveď. Stretli sme sa však aj s modernejšími scénami, čo určite ocenili aj neskôr narodení (napr. Ladové kráľovstvo, alebo Gummy Macko).

Ďalej treba napísať o práci organizátorov, ktorí vyčlenili nielen kúsok zo svojho voľného času, ale najmä obetovali veľký kus trpezlivosti. Venovali teda deťom niečo vzácne, čo sa ale odrazilo na spokojnosti a návštevnosti. Za takýchto ľudí by bola každá obec nepochybne vďačná.

V neposlednom rade myslím, že môžem hovoriť za všetkých zúčastnených, chcem poďakovať starostovi obce, pánovi Ivanovi Škamlovi, pod ktorého záštitou sa celá udalosť konala, a samozrejme štedrým sponzorom, ktorí sa postarali o ďalší program.

Na záver by som chcel Rozprávkovému lesu na Králikoch popriať veľa úspechov v nasledujúcich rokoch. Jedno je však pre budúce MDD isté. Latka bola položená opäť vyššie.

Peter Gierlti

POTEŠILI SME SA NOVORODENIATKAM

V rodine Ľvy Chmelíkovej a Tomáša Holečku na narodil syn Lukáš.

Vitaj malý človečik, vitaj pod nebíčkcom, na zemičke,
pri svojom ockovi a pri mamičke, ktorí Ťa tak veľmi ľúbia.

Povedú Ťa detstvom, šťastní, keď pochopíš, že:
Slniečko je žlté a zohrieva, trávička je zelená a kvietok vonia.
Si ich a oni tvoji - malá rodinka s veľkým šťastím,
ktoré si teraz túlim v náručí.

Milí rodičia, ste pevnou súčasťou sveta Vášho dieťatka. Drajeme Vám, aby ste mali vždy otvorené dvere k jeho citom, k tomu, čo mu je blízke. A Vášmu dieťatku želáme, aby bol šťastným dieťatkom v šťastnej rodinke, kde sa máte všetci radi.

Želáme Vám veľa radosti z Vašich detí!

OPUSTILI NÁS

EMÍLIA CHMELÍKOVÁ - Králická 26/26

VLADIMÍR KRUMPÁR - Priehon 107/6

ANNA PAPRČKOVÁ - Lopušná 385/5

ELEONÓRA TORMOVÁ - Pánska 31/6

JOZEF VAJS - Pánska 206/32

ŠTEFAN VODNÝ - Králická 142/83

Dôstojne sme sa s nimi rozlúčili v Kostole „Dobrého Pastiera“ na Králikoch, v Dome Smútku na Králikoch a v Krematóriu v Banskej Bystrici v Kremničke.

Odpočívajte v pokoji !

V tvári zosnulých spí pokoj,
ktorý vzišiel z unaveného života
Spí tam každá chvíľa rokov,
ktoré vsiakli do času...

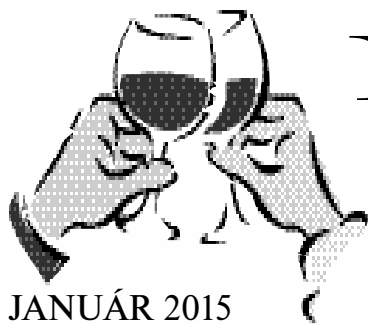
POĎAKOVANIE

Dovoľte mi v mene rodiny
ako aj v mene svojom
Vám poďakovať za účasť
na poslednej rozlúčke s mamkou

**EMÍLIOU
CHMELÍKOVOU,**
ktorá nás navždy opustila
dňa 10. 11. 2015.

Zároveň ďakujem za prejavy
sústrasti a kvetinové dary.

Smútiaca dcéra s rodinou.

Naši jubilanti

JANUÁR 2015

ANNA GIERTLOVÁ
65 rokov
Pánska 35/17

EVA CHMELÍKOVÁ
Králická 195/138
65 rokov

MILAN PLAVEC
Pánska 33/13
65 rokov

ANNA VALUŠKOVÁ
Králická 52/31
60 rokov

FEBRUÁR 2015

RNDR. MAGDALÉNA SMOLEŇOVÁ
Záhradná 538/5
60 rokov

Ing. MARIAN DVORSKÝ
Kostolná 169/21
60 rokov

MILAN HABÁNYI
Priehon 109/11
75 rokov

MAREC 2015

JÁN CHMELÍK
Králická 132/73
65 rokov

BOŽENA CHMELÍKOVÁ
Králická 20/20
75 rokov

JOLANA CHMELÍKOVÁ
Dvorná 66/13
70 rokov

KRISTÍNA PLAVCOVÁ
Pánska 32/12
70 rokov

APRÍL 2015

JURAJ BEŇO
Kostolná 153/4
80 rokov

KATARÍNA CIMERMANOVÁ
Králická 188/125
70 rokov

JÁN NOVÁK
Kostolná 154/24
65 rokov

MÁJ 2015

Ing. ANNA SLAMOVÁ
Kostolná 173/3
60 rokov

MUDr. EDITA ŠOLTÝSOVÁ
Kostolná 213/28
70 rokov

JÚN 2015

ANNA MALACHOVSKÁ
Králická 47/28
75 rokov

MÁRIA NOVÁKOVÁ
Kostolná 154/24
65 rokov

JÚL 2015

MUDr. ERNEST CABAN
Dzúrová 469/15
65 rokov

AURÉLIA DLHOŠOVÁ
Králická 25/25
75 rokov

Ing. MARIAN PAULUS
Pánska 36/19
65 rokov

ANNA PLAVCOVÁ
Pánska 33/13
60 rokov
ŠTEFAN ŠOREC
Králiky
60 rokov

AUGUST 2015

VLADIMÍR HANDLOVSKÝ
Králická 196/142
60 rokov

IVAN MIKULÁŠ
Priehon 108/9
75 rokov

SEPTEMBER 2015

STANISLAV BORŠ
Valušková 549/15
70 rokov

ING. PETER JAHN
Kostolná 158/31
65 rokov

OKTÓBER 2015

JOZEF VALENT
Valušková 83/4
60 rokov

NOVEMBER 2015

ANNA BOHUŠOVÁ
Kostolná 171/18
75 rokov

ANNA DOBROTOVÁ
Králická 52/31
85 rokov

Ing. STANISLAV HLA VATÝ
Kostolná 546/45
60 rokov

BLAŽENA ŽABKOVÁ
Králická 174/93
70 rokov

DECEMBER 2015

ANNA BUDZELOVÁ
Králická 176/95
70 rokov

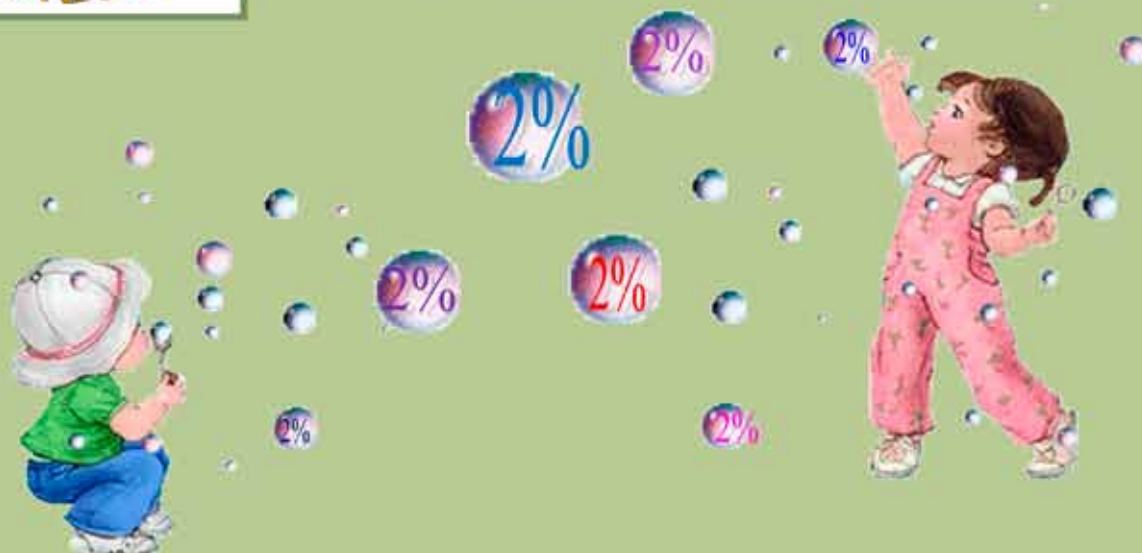
Náš život sa podobá knihe. Múdry človek premýšľa pri jej čítaní, pretože vie, že ju môže čítať iba raz. Vaše okružie jubileá sú malým zastavením pri jej čítaní. Prajeme Vám, aby ste ju aj v budúcnosti vždy čítali s láskou, získanou životnou múdrosťou a rozvahou. Potom všetko čo do nej vpíšete, zostane v srdciach Vašich najbližších a budete si môcť povedať, že Váš život stál za to, pretože ste ho žili pre ostatných. Vela, vela zdravia, šťastia a božieho požehnania.

Občianske združenie

„ŠKOLIČKA“

Váš príspevok 2% pre Občianske združenie „ŠKOLIČKA“ v praxi neznamená žiadny výdavok navyše. Ide o daň, ktorú by ste inak museli odvieť do štátneho rozpočtu. Môžete ju však premeniť na dar.

Ako nám môžete poukázať 2% dane?

1. Požiadajte svojho zamestnávateľa o vykonanie ročného zúčtovania preddavkov na daň z príjmov a o vystavenie potvrdenia o zaplatení dane.
2. Vyplňte vyhlásenie o poukázani 2% dane. Uveďte vaše meno, rodné číslo, bydlisko a sumu zodpovedajúcu 2% zaplatenej dane.
3. Najneskôr do 30. apríla príslušného roku pošlite / doručte formuláre daňového úradu v mieste vášho bydliska.

OZ „ŠKOLIČKA“ Materská škola Králiky

Králická 98/50, 976 34 Tajov

IČO 42186943

Prima Banka

účet: SK5956000000001314893002

mobil: 0907 031 150

email: skolicakraliky@gmail.com

AKO SME PLIETLI ....

Určite mi mnohé maminky na materskej dovolenke dajú za pravdu, že majú času navyš, keďže sú doma. Ani ja som nebola výnimka a tak som skúšala „zabiť zvyšný“ čas. Stačí trochu kreativity, šikovnosti a poslušné prsty..., v neposlednom rade značnú dávku trpezlivosti a môžeme tvoriť. Oslovila ma aj pani Jarka Dlhošová, keď nahliad-

la do mojej tvorby. Technika zvaná pletenie z papiera ju zaujala. Potešil ma jej záujem a aj záujem iných mamičiek. Rada sa o svoje amatérske skúsenosti podelím.

Tak sme sa teda stretli a niečo sa naučili. Toto stretnutie bolo okrem tvorivosti a opletania obohatené o príjemnú, dovolím si tvrdiť, humornú atmosféru. Popri popíjaní čaju sa nám nešli ruky zastaviť a ani ústa. Každá jedna sa rýchlo naučila základy, ale ako sa hovorí, nikto učený z neba nespadol, všetko chce cvik a tvrdý tréning. Neraz moje „ruličky“ zhoreli v peci. Chce to neskutočne veľa hodín roboty. Ja sa mám tiež stále čo zdokonaľovať.

Touto cestou chcem poďakovať za poskytnuté priestory, za prezentovanie ručnej práce, ktorú treba stále podporovať, aby neustupovala do úzadia. Účasť nebola veľká, cítili sme sa však príjemne. Ja verím, že takéto stretnutie nebolo prvé, ani posledné. Teším sa na ďalšie zorganizované posedenie so šikulkami, napríklad zdobenie medovníkov. V tomto obore som ja úplný laik a preto sa aj ja veľmi rada naučím niečo nové.

Verím, že sa pletenie stane úžasnou formou relaxu a keď človek ešte niečo pekné vytvorí, tak sa to čoskoro stane jeho vášňou. Už teraz sa teším, ako budú vaše výrobky zdobiť Vaše príbytky. Eva Habányiová

Podvečer s Mikulášom v našej obci,

alebo ako anjeli a vločky Vianoce privolávali...

Prvú decembrovú sobotu prežívala (určite nielen) naša rodina v radostnom duchu sviatku svätého Mikuláša. Maškrtne som sa tešila spolu s deťmi na sladké dobroty, ktoré mal priniesť „naozajstný“ Mikuláš do kultúrneho domu po vystúpení detí z materskej školy Králiky. Očakávala som tradičné škôlkarské pásmo chronicky známych pesničiek a básničiek. A keďže aj naša ratolesť v posledných týždňoch svedomito navrhovala program, doma niekoľkokrát denne opakovala naučené verše, bola som skalopevne presvedčená, že v prípade potreby môžem (ja alebo ktorýkoľvek iný člen rodiny) plnohodnotne nahradiť ktoréhokoľvek škôlkara v programe. Ach, ako veľmi som sa mylila...

Už (alebo presnejšie až!) pri vstupe do kultúrneho domu som si uvedomila, že škôlkari budú vystupovať na skutočnom javisku pred mnohými neznámymi ľuďmi (čo je situácia dosť odlišná od komorného prostredia istoty v škôlkarskej triede) a teda ich

čaká náročná, avšak pre život prepotrebná skúsenosť. Hoci počasie vonku vôbec nenažnačovalo začiatok zimy, vkusná dekorácia na javisku navodzovala harmonickú atmosféru a tematicky ladila divákov na blížiaci sa najkrajšie sviatky roka. Dominantnou farbou scény aj kostýmov detí bola biela, podčiarkujúca odkaz čistoty a nevinnosti detských duší. Kostýmy škôlkarov boli v podstate jednoduché a z ekonomického hľadiska istotne nízkonákladové, avšak rozhodne výstižné, a najmä detaily a doplnky sa vyznačovali nápaditosťou a originalitou. Program bol koncipovaný ako zrozumiteľný a dušu hladiaci príbeh o vianočných anjeloch a snehových vločkách, v ktorom sa striedali hudobné, tanečné a recitačné výstupy plné symbolov Vianoc. Najmenší škôlkari zvládli javiskovú premiéru na výbornú, teda bez slz, (i keď možno s obavami poškuľujúc po čertovi), istotne aj vďaka aktívnej podpore zo strany šikovných veľkých škôlkarov a sebaistých predškolákov. V každom prípa-

de, deti boli na vystúpenie tak dobre pripravené, že celkový priebeh programu nenarušil ani príchod Mikuláša počas ich tanečného čísla. Napokon nielen potlesk hrdých rodičov a dojatých starých rodičov, ale najmä sladké baličky boli pre milých škôlkarov za slúženou odmenou.

Na tomto mieste sa mi žiada poďakovať pani učiteľkám, ktoré program s deťmi navrhovali s veľkou láskou a trpezlivosťou. Je celkom evidentné, že príprave Mikulášskeho predstavenia venovali značnú pozornosť, čas, ale najmä kus srdca. **ĎAKUJEM VÁM.**

A keďže ma tento večer skutočne naladil na atmosféru prichádzajúcich Vianoc, dovoľm si na záver parafrázovať vinš z programu škôlkarov: Nech tichá hudba veselosti nám všetkým počas celých Vianoc znie, nech ten rok nastávajúci nám všetkým šťastie a lásku prinesie!

*S láskou a úctou
Šťastná mamička*

Stretnutie dôchodcov

Dňa 20. augusta 2015 sa konalo stretnutie dôchodcov Mikroregiónu „Kremnické vrchy východ“. Stretnutie sa uskutočnilo v našej obci. Zišlo takmer 130 dôchodcov z okolitých obcí Tajov, Riečka, Kordíky, vrátane našich spoluobčanov. O občerstvenie sa postaral Obecný úrad spolu s našimi dôchodcami, ktorí pre hostí navarili chutný guláš. Šikovné ženičky priniesli koláče. Poobede si ešte pochutnali aj na výbornej pečenej klobáske. Všetci sa výborne zabávali pri ľudovej hudbe, mnohí si zaspievali aj zatancovali. Bodaj by takýchto krásnych stretnutí bolo viac.

MESIAC OKTÓBER – Mesiac úcty k starším

Je pripomienkou pre nás všetkých, ako si uctiť starších ľudí v našom okolí. Pre našich spoluobčanov sme pripravili slávnostné posedenie dňa 20. októbra 2015 v sále

kultúrneho domu Králiky. Na stretnutie prišlo 62 dôchodcov, ktorých privítal starosta obce, Ivan Škamla. Pripravili sme pre nich slávnostný obed a na spríjemnenie chvíľ

a zlepšenie nálady hrala našim milým spoluobčanom ľudová hudba. Bolo to veľmi milé stretnutie na ktorom sa všetci dobre cítili. Úcta k starším ľuďom by mala byť prirodzenou súčasťou nášho života, mala by byť spontánna a nenásilná. Veď starší ľudia si ju zaslúžia, pretože vekom nadobudli rôzne skúsenosti, ktoré odovzdávajú nám, mladším. Láska a úcta k starším ľuďom je vysoko cenená a dôležitá.

„Človek je krásny nielen vtedy, keď má pružný krok. Človek je krásny podľa múdrosti, čo zračí sa mu v oku, podľa vrások a bielych vlasov, podľa slov, keď ponára sa v hovore s deťmi do rokov, keď aj on bol mladý. Človek je krásny vtedy, keď ho ľudia majú radi.“

POSEDENIE JUBILANTOV

Dňa 5. Decembra 2015 sa konalo v zasaďačke kultúrneho domu Králiky posedenie našich občanov – jubilantov, ktorí v tomto roku oslávili okrúhle životné jubileá – 65,70,80 a 85 rokov života. Jubilantom sa prihovrili členky Zboru pre občianske záležitosti Človek – človeku a slávnostný prípitok predniesol starosta obce – Ivan Škamla. Pre jubilantov sme pripravili malé pohostenie a potom sme ich pozvali na vystúpenie detí z materskej školy Králiky. Toto vystúpenie venovali deti našim jubilantom a samozrejme tak túžobne očakávanému Mikulášovi. Deti tak potešili srdcia našich jubilantov a Mikuláš srdiečka našich detí.

Neviditeľný zabiják

Prichádza zimné obdobie a s ním spojené nielen radostné očakávania našich detí a niektorých z nás zo snehu a zimnej lyžovačky, ale prichádza aj vykurovacie obdobie. S vykurovaním úzko súvisí aj znečisťovanie ovzdušia. Nie všetci z nás si dostatočne uvedomujú, že znečistené ovzdušie je príčinou mnohých závažných ochorení, z ktorých najnebezpečnejšie sú zhubné nádory dýchacích ciest. Preto by som Vás chcel touto cestou osloviť a poprosiť, aby ste na vykurovanie svojich obydľí používali osvedčené palivá a nie rôzne iné náhrady ako napr. starý textil, topánky, plastové látky a mnohé iné náhrady, ktoré nielenže produkujú ostrý zápach, ale ich spaľova-

ním sa dostávajú do ovzdušia rakovinotvorné látky, ktoré nie sú vidieť, ale ich pôsobenie na ľudský organizmus je dostatočne známe. Môžem to potvrdiť z vlastnej praxe, nakoľko sa s pacientami trpiacimi na tieto ochorenia denne stretávam.

Odkedy bývam na Králikoch a poznám miestnych ľudí, viem, že z našej obce ich je dosť. Pritom si za mnohé z týchto ochorení môžeme sami svojou ľahostajnosťou a nevedomosťou. Ak už nám je niekedy ľahostajný náš osud, nemal by nám byť ľahostajný osud našich spoluobčanov a najmä našich detí, ktoré prichádzajú do styku s tými to nebezpečnými látkami od útleho veku, čím sa ich riziko na získanie vážneho ochorenia zvyšuje.

Prajem vám všetkým príjemné sviatočné dni s vierou, že ich strávime všetci v krásnom a zdravom prostredí, tak typickom pre našu obec. jm

ME PSÍCH ZÁPRAHOV
v dňoch

18. - 19. - 20. - 21. februára 2016

Mesto Banská Bystrica, obec Králiky,
Slovenský klub severských a japonských
plemien a Správa športových
a telovýchovných zariadení mesta
usporiada v dňoch

18. februára - 21. februára 2016
na lyžiarskom štadióne Králiky

ME - psích záprahov.

Vplyv chladu na ľudský organizmus

Obdobie, ktoré už pomaly nastúpilo a bude trvať asi do apríla - zima - popri pozitívnom vplyve na ľudský organizmus - zvyšovanie otužilosti a tým predchádzanie ochoreniam, má aj negatívny vplyv, či už na ľudské telo ako celok, alebo aj na časti tela, ktoré sú v priamom kontakte s chladom - prsty rúk, uši, nos, tvár. Pri celkovom vplyve chladu na ľudské telo dochádza k tzv. podchladeniu, t.j. zníženiu telesnej teploty, čo mnohokrát môže skončiť smrťou.

Vplyvom chladu dochádza postupne k spomaľovaniu činnosti jednotlivých ľudských orgánov, spomaľovaniu prietoku krvi a tým k slabšiemu zásobovaniu jednotlivých buniek živinami, čo v konečnom dôsledku vedie k trvalému poškodeniu orgánov alebo ich odumretiu. Pred celkovým podchladením sa musíme vyvarovať vhodným oblečením. Mokrú oblečenie v chlade spôsobuje

veľmi ťažké straty telesnej teploty a preto prvá vec, ktorá je ako prevencia pred podchladením a zmrznutím je potreba zbaviť sa šatstva, ktoré je premočené. Teplý nápoj a suché oblečenie sú v tomto štádiu veľmi dobrou pomocou pred zamrznutím. Ako jedna z mála prvých pomoci sa doporučuje aj podanie malého množstva alkoholu. Tento spôsobuje rozšírenie ciev, zlepšenie prekrvenia a tým aj zvýšenie telesnej teploty, hlavne v okrajových častiach ľudského tela, tzn. prstoch horných a dolných končatín. Samozrejme, že s alkoholom opatrne, aby sme sa neopili do nemoty aj zo zachráneným a potom nám bude jedno, či zamrzneme alebo nie.

Pobyt v miestnosti, kde nemusí byť veľmi teplo, ale sme uchránení od vetra a vonkajšieho chladu pomôže pri záchrane pred zamrznutím.

Chlad, ako som spomenul môže poškodiť ľudské telo aj lokálne, tzn. omrzlina v častiach tela, ktoré sú vystavené chladu. K poškodeniu vedie to, že vplyvom chladu dochádza k stiahnutiu drobných ciev v konco-

vých častiach, či už prstov alebo nosa a uší a postupnému odumretiu tkaniva - dochádza k omrzlinám.

Predchádzať tomuto stavu je potrebné tak, že vo veľkom chlade si chránime organizmus vhodným oblečením - rukavice, čiapka, šál, v extrémnom chlade aj tvár. V extrémnom chlade sa používajú aj ochranné krémy, ktoré chránia pred nepriaznivými poveternostnými podmienkami.

Nedoporučuje sa, ako sa dávnejšie hovorilo šúchať omrznuté časti tela snehom, aby sa lepšie prekrvili, môžeme totiž poštípnutú kožu poškodiť a spôsobiť rany, ktoré sa veľmi dlho vzhľadom na poškodenie s chladom hoja. Ideálne je zahriatie končatiny či už vo vlažnej vode alebo v teplejšej miestnosti.

Najlepšie ako predísť tomuto, aby sme potrebovali pomoc pri podchladení alebo omrzlinách je však prevencia, t.j. oblečenie a zbytočné nepreťažovanie svojich schopností v extrémnom chlade a zime.

*MUDr. Ernest Caban
(archív Králičana - celá strana)*